

ABONAMENTUL.

Un an 120 cor. (60 lei)

" 60 " (30 lei)

" 30 " (15 lei)

O lună 10 " (5 lei)

In nr. 50 fil. (25 bani)

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată C. 1:50 a două
și a treia oară C. 1:20Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

Ziar național — apare în fiecare zi de lucru.

Chestia romană.

Cei „cinci“, cei mai mari despoți ai omenirii, se ocupă de toate chestiunile, chiar și de averile misiunilor catolice și protestante. Ei caută să fixeze un drept la viață pentru creștinii, cari o să mai rămână sub cărmuirea otomană. După vizita, ce o făcuse Wilson la Sfântul Părinte, în Ianuarie, se părea, că între alte chestiuni, cari sunt necesare de regulat pentru a reda lumii pacea e și diferențul dintre Sfântul Scaun și Italia. Garanțiile oferite de parlamentul italian nu pot satisface pe Papa și de fapt nu-i asigură nici o independență, cu toată precăderea, ce e dator regelui Italiei să i-o dea Pontificelui Suprem, — doar, în orice Stat, orice lege, chiar Constituția, poate fi schimbată de către o dorește un guvern. Până astăzi, relații există între Curia Romană și Guvernul Italian, însă numai în secret, și ele privesc numai chestiunile dela ordinea zilei, cari interesează pe amândouă dicasteriile.

Toate interimatele trebuie să se sfârșească odată, căci ele sunt dovada unei neînțelegeri depline a situației ori a lipsei de curaj de a ataca o chestiune, iar popoarele nu pot fi tratate cu astfel de lucruri timp mai îndelungat, căci ele nu pot permite, ea pe spatele lor să se facă tot felul de încercări și de samovolnicii.

Chestia romană încă trebuie isprăvită odată, spre satisfacția întregii omeniri și în bună înțelegere cu Italia. Ea sare în ochii oamenilor mari mai mult decât alte chestiuni, cari frământă creerii celor ce spânzură și taie la Versailles. Acum de curând, *Le Gaulois*, vorbind despre felul, cum se va putea menține pacea lumii, scrie următoarele, pe cari le cităm în traducerea „Viitorului“: „Înțelegem în sfârșit valoarea forțelor ordonate în serviciul cauzelor drepte. Și înțelegem toți! Să nu nesocotim mai mult forțele spirituale, decât pe celelalte“. Intervențiunea Sfântului Scaun în favoarea

noastră, în afacerile Siriei, este o frumoasă ilustrațiune pentru teza, pe care n'am încetat de a o susține, anume, că este absolut necesar să reluăm relațiile cu Vaticanul. Puterea spirituală a Sfântului Scaun este un fapt, care strălucește mereu chiar în ochii cei mai puțin atenți. Este oare bine să o negăm? Și nu ar fi mai bine să o tragem în profitul nostru“ (Viitorul din 12 Aug. 1919).

Cunoscutul bărbat de stat Denys Cochin tratează aceeași chestiune în *Figaro*, arătând, că e în sarcina Societății națiunilor de a proclama Sfântul Scaun autoritate internațională, fiind aceasta în interesul tuturor națiunilor, și, în rândul întâiu, în interesul Italiei. Oamenii înțelepți, ca Lanza și Visconti-Venosta au cerut să se facă o lege supranațională, a cărei soartă să nu zacă în mâinile nici unei națiuni, ci pe toate să le lege. Aceasta ar garanta într'adevăr independența Sfântului Scaun și suveranitatea spirituală de care toată lumea are nevoie.

Directiva, ce a luat-o conferința de pace, nu ne dă nici o nădejde, că acest lucru va fi luat în desbatere. Oamenii, cari duc frâncile neamurilor la Paris, se ocupă de chestiuni de altă natură, interesând deaproape comerțul miliardarilor și protejând, sub masa minorităților, o anumită minoritate, care s'a putut vâra sub pielea lui Wilson și în anturajul francmasonilor dela Paris și Roma, și nu numai cu banii, dar și în politică cărmuește lumea. Un articol al convențiunii pentru intrarea Italiei în războiu, oprește viitoarea conferință de pace să se ocupe de acest diferend. Poate, că tocmai aici, tratatele nu vor fi socotite petece de hârtie, și Liga națiunilor va avea să rezolve această chestie importantă, mai târziu, când spiritele se vor fi calmat și oamenii vor fi mai pătrunși de simțul dreptății, (ib.)

SITUAȚIA.

Și la Paris a biruit dreptatea cauzei noastre. Glasul sângelui vărsat pentru cauza comună a omenimii a fost mai tare decât sunetul surd al meschinilor interese financiare ascunse de bancherii jidovi ai Americii sub masca frazelor sforăitoare. Opinia publică a statelor aliate și mai ales presa franceză au fost dela început pentru noi. Acum, după primirea notei explicative a guvernului român, care justifică pe deplin procedura României, și

Conziliul suprem

incepe să vadă situația în lumina ei adevărată și recunoaște, că România a lucrat și luptat pentru cauza comună. *Răspunsul dat la nota guvernului român în ședința de Joi prezidată de dl Pichon*, — care înlocuește pe câteva zile pe Clemenceau! — este redactat în termeni cât se poate de binevoitori, angajând însă guvernul român să nu împiedice aprovizionarea cu alimente a Budapestei și să se pună în raport cu comisiunea interaliată a generalilor trimiși la Budapesta.

Situația internă a Ungariei

este nelămurită încă. Situația arhiducelui Iosif s'a îngreunat mult în urma protestului energetic ridicat de Jugoslavi și Cehi la Conferința de pace contra primejdiei habsburge, protest sprijinit de Americani. *Formarea cabinetului Lovássy*, în care era să-și dea mâna Andrásy cu Garami și Peidl, a eșuat în ultimele momente.

Ținuta României față de stările din Ungaria este cea cunoscută deja. Ea a fost adusă la cunoștința populației din capitală pîntr'un manifest semnat de dnii Mărdăreseu și Diamandi, în care se spune, că contrar unor svonuri, „guvernul român nu a contribuit în nici un fel la consolidarea actualului guvern ungar. Autoritățile militare române nu au intențiunea de a se amesteca

în afacerile interne ale Ungariei, iar România nu are altă dorință ci de a deslega chestiunea ungară de acord cu aliații și de a lega relațiuni amicale cu Ungaria. *Îndată ce problema ungară va fi rezolvită, România nu cere Ungariei decât a manifesta sentimente loiale și de a împlini obligațiunile ce și-a asumat*“.

In ce privește

pacea cu Austria

se crede, că *răspunsul la contraopunerile Austriace se va da încă în decursul acestei săptămâni, când delegația austriacă va fi recercată să semnese*. Atunci se vor limpezi definitiv toate problemele în legătură cu aceasta. Până atunci trebuie să se rezoalve prin urmare și

Criza politică internă

din România, în care de altfel până acum nu e nici o schimbare. Șefii opoziției în constituirea din urmă s'au declarat hotărît contra oricărui guvern de tranziție, accentuând necesitatea unui guvern național. O retragere dela puterea dlui I. I. C. Brătianu, tocmai în momentul când politica lui triumfă și este susținută și de Coroană, nu o înțelege nici dl Tache Ionescu. Deocamdată atâta e sigur că *alegerile s'au amânat din nou cu câteva săptămâni*.

Clubul din Blaj al partidului național.

Joi în 16 l. c. s'a ținut ședința de organizare a clubului local al partidului național, în localul Casinei române. Aproape toți intelectualii comercianții, meseriașii și plugarii din Blaj și Blaj-sat au ținut să ia parte la această întrunire. Ședința o prezidează *Pdr. canonic Dr. Isidor Marcu*, care în câteva cuvinte face istoricul luptelor și relevă însemnătatea muncii desvoltate de singurul partid în care au fost grupați până acum toți românii de sub

panărea ungurească. S'a procedat apoi la alegerea comitetului local al partidului.

Au fost aclamați cu unanimitate de: prezident Păr. canonic *Dr. Isidor Marcu*, notar: *Dr. Ionel Pop*, avocat. cassar: *Ioan Fodor*, profesor, iar membrii în comitet: *prof. Dr. Octavian Prie*, *Dioniziu Trifan*, croitor, *Gheorghe Bărbat* și *Constantin Păcurar*, economi. Comitetul va începe înscrierea de membrii.

Basarabeni la noi.

Vineri seara ni-s'a adus la cunoștință, că un grup constând din 250 de învățători și învățătoare din Basarabia vor sosi Sâmbătă la Blaj, voind să vadă cu ochii acest orașel de cultură, despre care atâtea au auzit și citit.

S'a făcut îngrabă tot ce a fost cu putință pentru ca frații și surorile din Basarabia să se simtească cât se poate de bine la noi.

Trenul special a sosit în gara Blaj pe la ora una după prânz. La gară i-a așteptat publicul din Blaj, întâmpinându-i cu o frumoasă vorbire de binevenire profesorul *Alexandru Lupeanu*, care a avut fericirea să petreacă câteva clipe frumoase și în Basarabia. Li-a spus, că Blajul e vestit în toată lumea românească, că nu este român care să nu fi auzit despre acest focular de cultură, care însă în urma împrejurărilor maștere de pe vremea stăpânirii ungurești a rămas ca înfățișare un târgușor mic și nepretențios, dar ca suflet, ca inima, ca sentiment național a fost și este și astăzi încă, și sperăm să fie și de aici înainte, cel mai de seamă orașel al României mari. Să nu se mire deci, când îi vor vedea străzile și casele umile, ci să se gândească la sufletul mare, la jertfele enorme pe cari le-a dat.

I-a răspuns inspectorul învățământului dl *Rusu*, care a spus, că ei n'au venit aici să vadă frumuseți arhitectonice, ci să simtească sufletul mare al Blajului.

Au plecat apoi spre oraș, cântând frumoase compoziții sub conducerea dlui *Botez*. S'au postat apoi în fața catedralei, de pe balustrada cărcia dl. prof. *Lupeanu* le-a dat explicațiile de lipsă despre istoricul și însemnătatea Blajului. Au vizitat catedrala și institutele de învățământ și apoi au luat dejunul (prânzul), la hotel *Moldovan* și înși, la hotel *Martin* 50, ninarul teologic 50 și la sală de studii 50. În acest loc au fost de față și un număr de 6 dintre intelectualii

Blajului, cari i-au întreținut și le-au ținut toate, la cari *Basarabeni* și conducătorii lor, profesori din vechiul regat, au răspuns cu lacrimi în ochi. După prânz au fost în audiență la I. Preasfințitul Mitropolit *Vasile*, care după salutul prof. *Nedelcu* li-a ținut o preafrumosă vorbire, purcezend din cuvintele Scripturii: „Și vor fi cei dintâi mai pe urmă și cei de pe urmă întâi”.

Au vizitat apoi castelul și grădina metropolitană de unde au trecut cu toții în grădina botanică, de unde se vede câmpul și piatra libertății. Acolo profesorul *Dr. Ioan Sâmpălean* le-a ținut o însuflețitoare vorbire arătând însemnătatea locului.

Erau orele șasă, când scumpii noștri oaspeți au plecat la gară petrecuți de aproape întreg publicul Blajan. Intre urale desfășurate a plecat trenul ducându-se oaspeții drăguți în *Alba-Iulia*, cetatea lui *Mihaiu Vodă Viteazul*, unde i-au petrecut și mai mulți profesori mai tineri din Blaj.

Suntem siguri, că *Basarabeni* nu vor uita nici odată primirea călduroasă ce li s'a făcut în Blaj, dovadă că plecând *Duminecă* din *Alba-Iulia* spre *Săliște* pe toate vagoanele trenului special scriseseră: „Trăiască Blajul!” Nu-i vom uita nici noi niciodată.

Infrângerea bolșevicilor.

Comunicatul oficial din 14 August 1919.

Frontul de est: Schimb de focuri în sectorul *Biocoz-Duboșari*. O încercare de trecere în dreptul *Duboșarilor* a fost respinsă cu focuri. Asemenea a fost respinsă cu focuri încercarea de fraternizare a inamicului cu un post român din sectorul *Oxenti*.

Până în seara de 12 August a. c., cu prilejul operațiunii întreprinse în peninsula *Carolina* (gura *Nistrului*) s'au mai capturat încă următoarele materiale: 7 tunuri de 76,2 mm., 2 obuziere de 120 mm., 27 anchetunuri și 11 chesoane. Obuzierele și tunurile sunt în bună stare.

Frontul de vest: Pretendenți liniște. Trupele noastre au ajuns la *Vest* de *Budapesta* pe linia *Szentendre* (dreapta *Dunării*)—*Székesfehérvár*—*Adony*.

Marele Cartier General.

Alianță ruso-poloneză. O misiune specială, în frunte cu colonelul *Pastouchow* a sosit la *Varșovia*, în scopul de a trată

asupra unei alianțe ruso-poloneze contra bolșevicilor.

Tratările se fac: pe baza recunoașterii independenței polone, a recunoașterii drepturilor polone asupra *Galiției orientale* și a tranșării chestiei *Lituaniene* de către *Marile Puteri*.

*

Arestarea lui Béla Kuhn. *Nauen.* — Ministrul de justiție ungar a cerut guvernului Austriei germane de a aresta pe *Béla Kuhn* și tovarășii săi în așteptarea propunerii sale de extradare, care va fi formulată pentru agitări la asasinat, falsificări de bani și alte acțiuni culpabile. Tribunalul din *Budapesta* a și lansat un mandat de arestare contra lui *Béla Kuhn* și tovarășilor săi.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (modificată).

1. Vor fi considerați ca infractori;

a) Acei cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a spiona, sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

Informațiuni.

— *Prind Marți 19 l. c. sărbătoarea Schimbării la față a Domnului, numărul proxim va apărea Mercuri la ora obișnuită, când va ieși organul nostru popular.*

— *Din America* se expediază în toată graba material pentru a ajuta pe amiralul *Kolceak*: 45000 de puști, și mari cantități de echipament vor fi pornite la *Vladivostok*.

Numărul cenzurat de: AUGUSTIN POPA.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea.

— *Pichon*, a declarat crișef-redactorului ziarului din *Madrid* „*Epoca*” că atât *Franța* cât și *Italia* sunt de părerea *României* în afacerile româno-maghiare și că este în interesul menținerii păcii mondiale, ca pretențiunile și cererile *Românilor* conținute în armistițiu să fie îndeplinite. (Ag. Dacia.)

— **Mai mult radu** are astăzi *Anglia*, care după „*Daily World*” posedă trei grame. Sototind miligramul cu 30 lire sterlinge, totalul este evaluat la 100.000 L. Acest cvant pus în serviciul medicinei prezintă avantajii, cari se învederează tot mai mult.

— **Manifestările antisemite** în *Budapesta* continuă. Deputațiunea elevilor din înalta școală tehnică a cerut rectorului excluderea tuturor studenților evrei, nevoind să șadă în aceeași sală cu evreii. Rectorul a aprobat această cerere dispunând expulzarea evreilor din școală iar în urmă toți profesorii evrei dela universitatea și școala tehnică au suspendat prelegerile în semn de protest.

— **Himen. Gh. Tulbure** și *Valeria Greavu* căsătoriți. *Oradeamare* la 27 Iulie 1919.

— **Aviatorul italian.** *Locatelli* a străbătut în opt ore *America de Sud*, fără oprire, sburând dela *Valpareso* la *Buenos-Ayres*.

— **Extradarea lui Bela Kun** — după părerea gazetelor din *Viena* — va fi refuzată de guvernul austriac, care vede în aceasta o violare a dreptului de azil.

— **Asasinii contelui Tleza** după o știre din *Pesta* au fi fost *Samuel Tibor* cu comisarii *Pogany* și *Garbai*.

— **O grupă a măriștilor** români a sosit la *Budapesta*.

— **Guvernul din Seghedin** — după stiriile gazetelor maghiare — a fost dizolvat.

Caut

2 ucenici și o calfă

în atelierul meu de cojocărie din *Sibiu* — *Strada porcarilor* Nr. 3.

(77) 2 2

Ioan Borja.

A apărut și se află de vânzare:

Evanghelia ed. II.

broș. 50 cor., legată în pânză imitație de piele cor. 100'—.